

Škotų nulėpausių ir stačiaausių veislynas Mažeikiuose

Nieko naujo, kad blogos žinios visada sklinda žaibo greičiu. Daugiausia kalbama, rašoma apie nesmagius dalykus: nelaimės, incidentus, nusikaltimus. Apie meilę - rečiau. Dar rečiau, apie besąlygišką meilę gyvūnams. Kalbinome Dalią Petkuvienę, Mažeikiuose įkūrusią škotų nulėpausių ir stačiaausių veislyną.

Dalia, iš kur atsirado meilė gyvūnams?

Nuo pat vaikystės turėjau potraukį gyvūnams. Labiausiai patiko katės bei dideli šunys. Tačiau, kaip būna daugeliui vaikų, tėveliai nesutiko, kad namuose apsigyventų koks gyvūnas. Tad visada turėjau slaptą mintį: kai suaugsiu, išeisiu į savarankišką gyvenimą, būtinai įsigysiu kokį augintinį. Prieš keletą metų savo šeimai užsiminiau, apie tai, kad gal reiktų įsigyti augintinį... Ilgai svarstėme ką pasirinkti: katę ar šunį? Kadangi gyvename daugiabutyje, nusprendėme, kad naujas šeimos narys turėtų būti katė. Po ilgų ieškojimų pas mus apsigyveno škotų nulėpausių veislės katinas.

Ar šiuo metu be kačių savo namuose auginate kokių kitų gyvūnų?

Pas mus gyvena tik katės.

Minėjote, kad pirmą kartą škotų nulėpausių ir stačiaausių pamatėt per televizorių ir nuo tada pradėjote jais domėtis... O kuo jie sužavėjo? Juk egzotinių veislių yra daug? Kuo Jūsų katinėlių veislė skiriasi nuo kitų, ar jie turi kažkokių savo veislei būdingų išskirtinių charakterio ypatybių?

Taip, pirmą kartą škotų nulėpausių pamačiau per televiziją, likau sužavėta jų išvaizda. Pradėjau ieškoti daugiau informacijos ir kuo toliau, tuo labiau darėsi aišku, kad noriu auginti škotuką. Ne vien dėl įspūdiškos išvaizdos, bet ir dėl charakterio ypatybių. Škotų nulėpausių veislės kačių pagrindinis išskirtinis bruožas – nulėpusios ausys. Šios veislės katės yra dviejų rūšių: nulėpausiai (Fold ear) ir stačiausiai (Straight ear) – šios veislės kačiukai gimsta stačiomis ausimis. Dėl mutavusio geno po maždaug trijų ar keturių savaičių, gyvūnėlių ausys nulinksta arba lieka stačios. Ne kiekvienoje vadoje būna nulėpausių kačių, todėl jie labai vertinami. Kačių ausytės gali būti labai priglundusios prie galvos arba vos nulinkusios. Škotų stačiausiai labai vertingi veisiant škotų nulėpačius. Dviejų škotų nulėpausių kergti negalima, todėl vienas iš būsimų tėvų būtinai turi būti stačiaausis. Taip pat šios veislės kačių būna tiek trumpaplaukių, tiek ilgaplaukių bei įvairiausių spalvų.

Škotų nulėpausiai yra ramūs, mieli, gero charakterio, lengvai prisitaikantys prie aplinkos ir žmonių. Šios veislės katės yra labai lojalios vienam žmogui namuose, visur jį sekioja kaip atsidavęs šuniukas. Nors nemėgsta būti imamos ant rankų, visada pačios siekia dėmesio to žmogaus, kurį pasirinko. Be to, gerai sutaria su vaikais bei kitais gyvūnais.

Škotų nulėpausiai ir stačiausiai yra taikūs, retai elgiasi dominuojančiai ir niekada nebūna agresyvūs. Škotukai mėgsta saikingai pažaisti, fiziškai yra pakankamai judrūs, bet niekada nebūna įkyrūs. Škotų nulėpausiai ir stačiausiai „kalba“ pusbalsiu. Jų tylų miaukimą kartais net sunku išgirsti.

Beveik niekada nepamatsite jo pykstančio. Bet jei kada tai ir atsitinka, tai „pikto“ snukučio išraiška sukelia tik juoką. Kad šios veislės katės būtų laimingos, joms reikia švarios aplinkos, pakankamai maisto ir visų pirma šeimnininko simpatijos. Kadangi škotukai prisiriša prie šeimnininko, o ne prie aplinkos, jie labai gerai jaučiasi ir svetimose vietose – svarbu mylintis šeimnininkas šalia.

O kaip galėtumėte apibūdinti kačių veisimą – ar jums tai hobi, ar laisvalaikio praleidimo būdas, o gal gyvenimo būdas?

Tai – hobi, kuris pamažu jau tampa

Nulėpausiai.

gyvenimo būdu, kuriam skiriu didžiąją dalį savo laisvalaikio.

Veisimas, dalyvavimas parodose, be abejo, reikalauja daug žinių, o juk naujoku būti irgi gana sunku... Kaip pasiryžote keliauti į parodas?

Tiesa... Ši veislė Lietuvoje yra dar pakankamai nauja, tačiau tiek prieš įsigydama šios veislės augintinį, tiek prieš priimdama sprendimą, kad užsiimsiu škotų nulėpausių ir stačiaausių kačių veisimu, daug domėjausi, rinkau visą įmanomą informaciją. Norint veisti sveikus, standartą ir tipą atitinkančius kačiukus, reikalingos ne tik teorinės žinios, bet ir patirtis. Kartais iškyla klausimų, kuriuos negaliu rasti atsakymų, o patirties vis pritrūksta, bet tai natūralu. Dažnai bendrauju su daugeliu kitų veislių kačių veisėjais, kurie pataria bei pasidalina savo patirtimis.

Pirmą kartą sudalyvauti parodoje paskatino smalsumas, noras sužinoti kaip tai vyksta. Pabandėme, augintiniai buvo puikiai įvertinti kompetentingų teisėjų-felinologų. Patiko, džiugino pasiekti rezultatai, sudalyvavome dar vienoje parodoje ir dar... ir vis dar...

Pakalbėkime apie parodas. Ar dažnai jose lankotės ir kur dažniau: Lietuvoje ar už jos ribų? Kaip reikia tinkamai paruošti šias kates parodai?

Taip, lankomės dažnai, parodos atima didžiąją laisvalaikio dalį. Paprastai jos vyksta savaitgaliais, dvi dienas. Kiekviena paroda tai ne tik dar vienas katės karjeros laiptelis, bet ir veislės, ir veislyno populiarinimas, galimybė pabendrauti su veisėjais, teisėjais, praplėsti akiratį ir žinias. Škotų nulėpausių, kaip ir visų kačių, priežiūra turi būti nuolatinė. Prieš parodą katės išmaudomos specialiu

šampūnu, kailis praskalaujamas specialiu kondicionieriumi ir išdžiovinamas džiovintuvu. Prieš parodą būtina nukarpyti nagučius, dar kartą išvalyti ausytes, akytes ir t.t. Vienos katės paruošimas parodai užtrunka 2-3 valandas.

Daugiausia lankomės Lietuvoje organizuojamose parodose, tenka išvykti ir į parodas, rengiamas ir už LR ribų, tačiau kiek rečiau.

O kiek laiko užsiimate veisimu? Jūsų kačių veislynas vadinasi „Deidaru“. Ką reiškia šis pavadinimas? (Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad čia užšifruotas pirmosios vardų raidės...)

Veislynas dar visai jaunas. 2011-ųjų pavasarį įregistruotas Pasaulinėje kačių federacijoje (WCF). Registruojant veislyną, reikalingas ir pavadinimas. Jo parinkimas buvo tikras galvosūkis. Klubui reikėjo pateikti keletą pavadinimo variantų, iš kurių būtų tekę rinktis, jei labai panašus pavadinimas Lietuvoje ar pasaulyje jau būtų užregistruotas. Iš kelių pateiktų variantų buvo patvirtintas būtent šis pavadinimas. O dėl pastebėjimo, kad jame užšifruoti vardai, taip. Tai iš tiesų mano dukros ir sūnaus vardų pirmieji skiemenys (Deimantė ir Darūnas). Manau drąsiai galėčiau sakyti, kad į šį pavadinimą visi šeimos nariai

įdėjo po dalelę savęs, nes kiekvieno iš mūsų vardai prasideda D ir A raidėmis.

Kokių asmeninių savybių turi turėti žmogus, ketinantis veisti kates?

Pirmiausia – tai begalinė meilė šiam gyvūnui. Kiekvienas ketinantis pradėti veisti vienos ar kitos veislės kates ar kitos rūšies gyvūnus, turėtų atidžiai išsirinkti jam labiausiai tinkančią veislę pagal jo gyvenimo būdą, susipažinti su veisimo taisyklėmis. Antra – veisimas. Gal iš pirmo žvilgsnio ir atrodo, kad viskas labai paprasta, bet iš tikrųjų tai ne tik

dų sudaro išlaidos skiepams, sveikatos patikrinimai ar kiti apsilankymai pas veterinarą. Higienos priemonės ir žaisliukai taip pat perkami kaip ir kitų veislių katėms. Kartais žmonės galvoja, kad maitinimas aukščiausios klasės maistu labai brangiai kainuoja. Lyginant kainą, pamirštama atkreipti dėmesį į maisto kokybę ir rekomenduojamą dienos normą. Paskaičiuojama, kad aukštos kokybės maistu maitinti yra pigiau ir, be abejonės, daug sveikiau gyvūnui. Niekada neskaičiuoju kiek per mėnesį pinigų išleidžiu savo katėms. Didelę išlaidų dalį sudaro būtent dalyvavimas parodose: kelionės, viešbučiai, parodos dalyvio mokesčiai...

Kiek turite kačių ir katinų? O kiek mažylių vadų esate sulaukę?

Šiuo metu mūsų veislyne gyvena trys škotų stačiaausės katės: Bjork Silver Kitty, Holly Flower Iriana (ilgaplaukė škotų stačiaausė) bei Aina Ran Deidaru ir du nulėpausiai: N'OGIS Lucky Family ir Holly Molly Jazz Mikangello (ilgaplaukis škotų nulėpausis). Kol kas mūsų veislynas džiaugėsi tik viena vada, kurioje gimė du kačiukai ir viena katytė, likusi veislyne. Galiu pasidžiaugti, jog netrukus mūsų augintiniai vėl mus džiugins mažyiais.

Ar keliate kokius nors reikalavimus žmonėms, norintiems nusipirkti iš Jūsų kačiukų? Ar buvo veislyno istorijoje atvejų, kad nepardavėte kačiuko pajutusį, kad žmogus nesugebės gerai pasirūpinti nauju augintiniu?

Žinoma. Kiekvienas kačiukas perduodamas tik su pirkimo-pardavimo sutartimi. Joje išvardinti ir veisėjo, ir naujojo kačiuko šeimnininko įsipareigojimai, kuriuos aptaria abi pusės. Kol kas dar neteko susidurti su tokiais žmonėmis, kurie, mano manymu, nebūtų buvę verti įsigyti naują šeimos narį. Abu A vados kačiukai rado šiltus naujus namučius bei juos mylinčius šeimnininkus. Su kačiukų šeimnininkais palaikau ryšį, man labai svarbu, kad jais būtų tinkamai pasirūpinta. Visada laukiu naujienų apie kačiukus, nuotraukų.

Ar nebūna liūdna, kai atsiranda nauji mažylių šeimnininkai ir su jais tenka atsisveikinti?

Be abejo, būna labai liūdna. Juolab, kad veislyną mažyliai palieka ne anksčiau kaip trijų mėnesių amžiaus. Iki tol jie spėja apdovanoti savo švelnumu, murkimu bei išdaigomis. Į naujus namus škotukai iškeliauja dehelmintizuoti, du kartus paskiepyti, be to, jie turi WCF sistemos kilmę įrodančius dokumentus, mikroschemą bei Europos Sąjungoje galiojantį gyvūno pasą. Taip pat mažyliai būna socialiai adaptuoti, moka naudotis draskykle bei tualetu.

Kur reiktų kreiptis susidomėjusiems žmonėms škotų nulėpausių ir stačiausių veislių katėms?

Visi susidomėję yra kviečiami apsilankyti internetinėje svetainėje www.deidaru.lt. Joje galima susipažinti ne tik su mūsų augintiniais, jų pasiekimais, planais, bet ir rasti platesnės informacijos apie šią nuostabią veislę bei jos standartus.

Ačiū už pokalbį! Pašnekovę kalbino: Neringa Švelnienė